

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เครื่องประดับชุบทอง

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะเครื่องประดับชุบทองคำและทองคำขาว

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ เครื่องประดับชุบทอง หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำโลหะต่างๆ เช่น ทองเหลือง ทองแดง สังกะสี อะลูมิเนียม หรือโลหะผสม มาขึ้นรูปด้วยกรรมวิธีต่างๆ แล้วนำวัสดุอื่น เช่น เช้มกัลด์ ห่วงหรือตะขอ มาประกอบเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน ทำความสะอาดชิ้นงาน โดยชุบในสารละลายไซโตเต็มไซยาไนด์ หรือสารละลายไซโตเต็มไฮดรอกไซด์ นำไปจุ่มน้ำและน้ำอุ่น แล้วชุบเคลือบผิวด้วยทองแดง นิกเกิล และทองคำ หรือทองคำขาว ตามลำดับ โดยผ่านกระบวนการชุบเคลือบผิวด้วยไฟฟ้า อาจนำวัสดุอื่น เช่น เพชร พลอย หินสี มาประกอบก่อนหรือหลังการชุบเคลือบผิวก็ได้ ทำเป็นเครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอ เช้มกัลด์
- ๒.๒ ทองคำ หมายถึง โลหะชนิดหนึ่งมีลักษณะเป็นของแข็งสีเหลือง มีเนื้ออ่อนมาก หลอมละลายได้ที่อุณหภูมิ ๑ ๐๖๓ องศาเซลเซียส ใช้ทำเครื่องรูปพรรณและเงินตรา ปัจจุบันกำหนดความบริสุทธิ์ของทองคำด้วยหน่วยกะรัต เรียกว่า “ทองเค” ทองคำ ๒๔ กะรัตถือเป็นทองคำที่บริสุทธิ์ที่สุด ทองคำที่มีกะรัตต่ำลงมา จะมีโลหะเจือมากขึ้นตามส่วน
- ๒.๓ ทองคำขาว หมายถึง โลหะเจือชนิดหนึ่งมีลักษณะเป็นของแข็งสีเงินเงางาม ประกอบด้วยทองคำเจือโลหะอื่น เช่น เงิน นิกเกิล สังกะสี แพลเลเดียม เพื่อให้ได้สีเงินคล้ายแพลทินัม ใช้ทำเครื่องรูปพรรณ

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

- ๓.๑ ลักษณะทั่วไป
ต้องประณีต สวยงาม ผิวเคลือบต้องเรียบ สม่ำเสมอ มีความเงา ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ ปราศจากข้อบกพร่องที่อาจทำให้เกิดอันตรายขณะใช้งาน
- ๓.๒ ลวดลาย (ถ้ามี)
ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงาน

๓.๓ การประกอบ

ต้องประณีต ติดแน่น คงทน บริเวณรอยเชื่อมต่อต้องเรียบร้อย

๓.๔ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงาน

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๓.๕ ความหนาของทองคำหรือทองคำขาว

ต้องไม่น้อยกว่า ๓ ไมครอน

๓.๖ ความบริสุทธิ์ของทองคำหรือทองคำขาว

ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๓.๗ การใช้งาน

ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุเครื่องประดับชุบทองในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับเครื่องประดับชุบทองได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุเครื่องประดับชุบทองทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น สร้อยคอชุบทอง แหวนทองคำขาว

(๒) ความบริสุทธิ์ของทองคำหรือทองคำขาว

(๓) ขนาดหรือมิติ

(๔) เดือน ปีที่ทำ

(๕) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา

(๖) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
ในกรณีใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง เครื่องระดับชุดทองที่เคลือบด้วยวัสดุเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๗ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าเครื่องระดับชุดทองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป ลวดลาย การประกอบ และการประกอบด้วยวัสดุอื่น ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๔ จึงจะถือว่าเครื่องระดับชุดทองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความหนาของทองคำหรือทองคำขาว ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๕ จึงจะถือว่าเครื่องระดับชุดทองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๔ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความบริสุทธิ์ของทองคำหรือทองคำขาว ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๖ จึงจะถือว่าเครื่องระดับชุดทองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างเครื่องระดับชุดทองต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ ข้อ ๖.๒.๒ ข้อ ๖.๒.๓ และข้อ ๖.๒.๔ ทุกข้อ จึงจะถือว่าเครื่องระดับชุดทองรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป ลวดลาย การประกอบ และการประกอบด้วยวัสดุอื่น
- ๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบเครื่องระดับชุดทองอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
- ๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องประณีต สวยงาม ผิวเคลือบต้องเรียบ สม่ำเสมอ มีความเงา ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ ปราศจากข้อบกพร่องที่อาจทำให้เกิดอันตรายขณะใช้งาน	๔	๓	๒	๑
ลวดลาย (ถ้ามี)	ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ กลมกลืน และเหมาะสมกับชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
การประกอบ	ต้องประณีต ติดแน่น คงทน บริเวณรอยเชื่อมต่อต้องเรียบร้อย	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	ต้องประณีต ติดแน่น คงทน กลมกลืน และเหมาะสมกับชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบความหนาของทองคำหรือทองคำขาว

ให้ใช้เครื่องมือ Scanning Electron Microscope (SEM) โดยการถ่ายภาพตัดขวางของชิ้นงาน หรือใช้วิธีอื่นที่เหมาะสม

๗.๓ การทดสอบความบริสุทธิ์ของทองคำหรือทองคำขาว

ให้ใช้เครื่องมือ Inductively Couple Plasma (ICP) หรือใช้วิธีอื่นที่เหมาะสม

๗.๔ การทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ